

o práci, a i z jeho vlastní svědecké výpovědi vysvítá, že činil rozdíl mezi placením hotovými penězi a prací: »Já měl pracovní dny a proto jsem to tímto doplatkem spořádal.«

Čís. 4039.

Pro posouzení pojmu »trvalé nezpůsobilosti k povolání« ve smyslu § 156 c) tr. zák. nemohou býti směrodatny okolnosti spadající do sféry čiré nevypočitatelné a nepředvídatelné nahodilosti (je-li při nebezpečnosti operace pochybné, zda by ji poškozený přežil, a, i kdyby ji přešl, zda by jí nezpůsobilost k povolání byla odstraněna).

(Rozh. ze dne 15. ledna 1931, Zm I 18/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 2. prosince 1929, jímž se prohlásil krajský soud v trestní věci proti obžalovanému pro zločin těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák. podle § 261 tr. ř. nepřislušným.

D ů v o d y:

Nalézací soud vyslovil svou nepřislušnost podle § 261 tr. ř. jen proto, že zločinem, z něhož jest stěžovatel viněn, byla způsobena trvalá nezpůsobilost k povolání. S námitkami zmateční stížnosti lze se proto zabývat jen, pokud napadá tento výrok s hlediska č. 6 § 281 tr. ř.; veškeré další její vývody jsou podle stavu věci bezpředmětné. Výrok soudu o trvalé nezpůsobilosti k povolání opírá se o tuto úvahu: Poškozený, obecní nadstrážník, utrpěl bodnutím do krku poranění hrdelní tepny a žíly, mezi nimiž se utvořilo »Aneurisma spurium«. Podle posudku soudních znalců, podmiňuje toto Aneurisma trvalou nezpůsobilost poškozeného k povolání, jež by snad operací na život a na smrt mohla býti odstraněna. Z toho soud usuzuje, že není ani pravděpodobnosti odstranění přítomného stavu, i kdyby se poškozený podrobil operaci, a uznal proto na kvalifikaci podle § 156 c) tr. zák. Stížnost zastává opačné stanovisko, že o trvalé nezpůsobilosti k povolání nelze mluvit, dokud operace, třeba i životu nebezpečná, připouští možnost úplného vyhojení. Toto stanovisko stížnosti není správné.

Při zjištění »trvalé« nezpůsobilosti k povolání jest nalézací soud v první řadě odkázán na posudek znalců lékařů; jim náleží, by se vyjádřili o tom, zda nezpůsobilost bude trvalá, zda i v budoucnosti potrvá, a jest na snadě, že posudek naprosto určitý, apodiktický nebude nikdy možný, ana zkušenost učí, že přes veškeru dokonalost lékařské vědy nelze průběh nemoci nebo poruchy zdraví pro veškeré případy předpovídati, a že případy označené jako beznadějné končí z nenadání příznivě a naopak. Z této povšechné úvahy o mezích lidské prozíravosti, i vědeckého poznání a vědeckých zkušeností vysvítá, že při posouzení případů takové povahy bude zpravidla nalézací soud postaven před úkol, by si utvořil úsudek o znaku »trvalé nezpůsobilosti k povo-

lání« na podkladě posudku, který se o tomto účinku vyslovuje jen s větší neb menší pravděpodobností. Na nalézacím soudu jest, by si na základě těchto lékařskou vědou mu poskytnutých opor utvořil úsudek, zda lze pro dobu rozhodnou, pro dobu vydání rozsudku pokládati poruchu, o niž jde, za trvalou nezpůsobilost k povolání, čili nic, a je na snadě, že by bylo takřka nemožné zákona použití, kdyby se pokládal za dostačující pro použití kvalifikace podle § 156 c) tr. zák. jen posudek, vylučující s naprostou určitostí za všech okolností a pro všechnu budoucnost možnost znovunabytí způsobilosti k povolání. Jest proto zachovati střední směr při řešení otázek tohoto druhu, a bude při tom důležité, zda lékaři, i když se nemohou vyjádřiti s naprostou určitostí, vylučují podle svých znalostí možnost vyhojení jako docela nepravděpodobnou a nepředvídatelnou, či zda alespoň s nějakou pravděpodobností mohou předpovídati, zda vůbec a kdy a za jakých okolností vyhojení může nastati. Právě v těchto případech bude na soudu, by pečlivě zkoumal, zda při rozumném výkladu všech v úvahu přicházejících okolností lze s možností vyhojení počítati; pakli ano, bude kvalifikaci § 156 c) tr. zák. odmítnouti. Tyto zásady si zřejmě správně uvědomil nalézací soud. Lékaři označili podle stavu při hlavním přelíčení nezpůsobilost poškozeného k povolání za trvalou. Posudek ten omezili potud, že by těžkou, životu nebezpečnou operací bylo lze, způsobilost k povolání zase obnoviti, pokud se týče, že trvalé nebezpečství života tu jsoucí by snad operací na život a na smrt mohlo býti odstraněno. Vyřkl-li soud, zhodnotiv tento obsah posudku, že podle stavu věci zjištěného pro dobu rozsudku jde o trvalou nezpůsobilost k povolání, jest s hlediska skutkového a právního tomuto výroku přisvědčiti, ano nelze na poškozeném žádati, by se podrobil těžké, životu nebezpečné operaci, a nelze mluvit bez ohledu na to, zda se této operaci snad — nejisto kdy — podrobí, čili nic, ani a »nejvzdálenější možnosti, odstraniti stav trvalé nezpůsobilosti k povolání«, ano jest při nebezpečnosti operace pochybné, zda by ji poškozený přežil, a, i kdyby ji přestál, zda by ji nezpůsobilost k povolání byla odstraněna. Takové, do sféry čiré, nevypočítatelné a nepředvídatelné nahodilosti spadající okolnosti nemohou býti směrodatny pro posouzení pojmu trvalé nezpůsobilosti k povolání.

Čís. 4040.

Obvinění při hlavním přelíčení před soudem jest udáním u vrchnosti.

Právo obžalovaného nemluvit pravdu nemůže se zvrhnouti ve výhodu, že smí beztrestně páchat trestné činy; podezřívá-li koho křivě ze zločinu, propadá sankci § 209 tr. zák.

Pro posouzení, zda jde o udání ve smyslu § 209 tr. zák., rozhoduje jeho věcný obsah, nikoliv jeho doslov.

Subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1931, Zm I 467/30.)